

Växtproduktionens förhandsresultat 2024

Sari Peltonen & Peter Fritzén

ProAgria Keskusten Liitto

12.11.2024

Inhemska skördarna 2024

- Den inhemska spannmålsprognåsen **3,2 miljarder kg** 20.9.2024 (2,9 mrd. kg år 2023, 3,55 mrd. kg år 2022)
 - Havre 1,22 miljarder kilo (+21 %)
 - Korn 1,09 miljarder kilo (+2 %)
 - Vete 0,78 miljarder kilo (+5 %)
 - Råg 0,05 miljarder kilo (-42 %)
- Inhemska efterfrågan **2,7 miljarder kg**
- Rybsoch raps sammanlagt 58 miljoner kilo (+43 %)
- Årt 117 miljoner kilo (+34 %)
- Bondböna 12 miljoner kilo (+9 %)
- Potatis 549 miljoner kilo (+10 %)

***Totalskörd för spannmål
3,2 mrd. kg
(+8 % i jämförelse till fjolåret)***

***MEN
Kvalite´n
(hlv, toxiner)***

KOTIMAAN VIILJATASEARVIOT							
Kaikki viljat (1 000 tn)	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25 20.8.2024
Tuotanto	2 691	3 936	3 321	2 567	3 482	2 906	3 230
Tuonti	68	16	11	195	62	39	5
Kotimaan kysyntä	2 652	2 767	2 864	2 813	2 614	2 650	2 652
Vienti	401	799	549	338	376	466	530
Kokonaiskysyntä	3 053	3 566	3 413	3 151	2 990	3 116	3 182
Varastot 1.7.	870	1 224	1 092	695	1 155	935	987
Varaston muutos	-296	354	-31	-397	438	-170	52

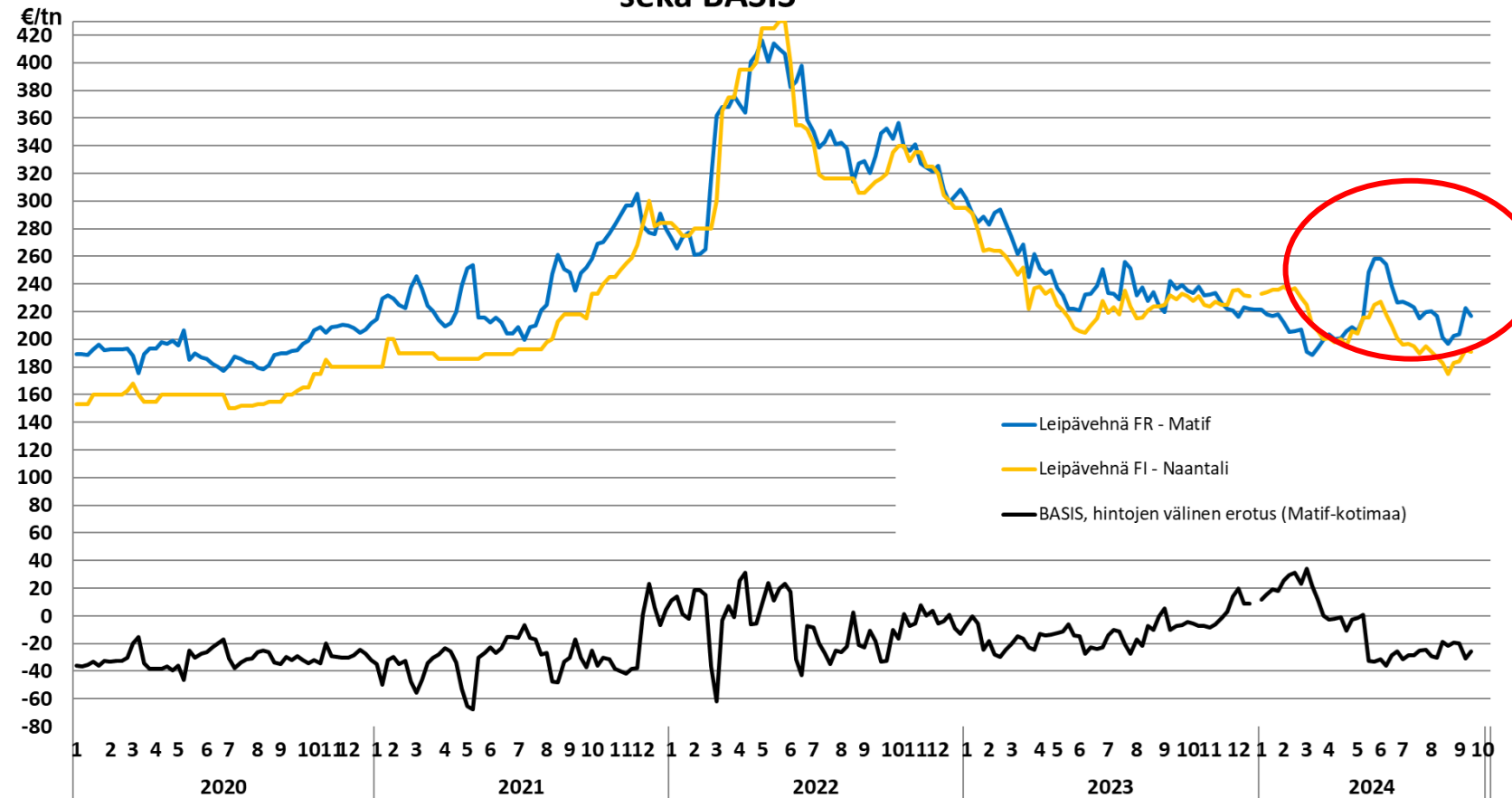
Växtproduktionens förhandsresultat 2024

Prisbildningen påverkas av världsmarknadsprisets utveckling

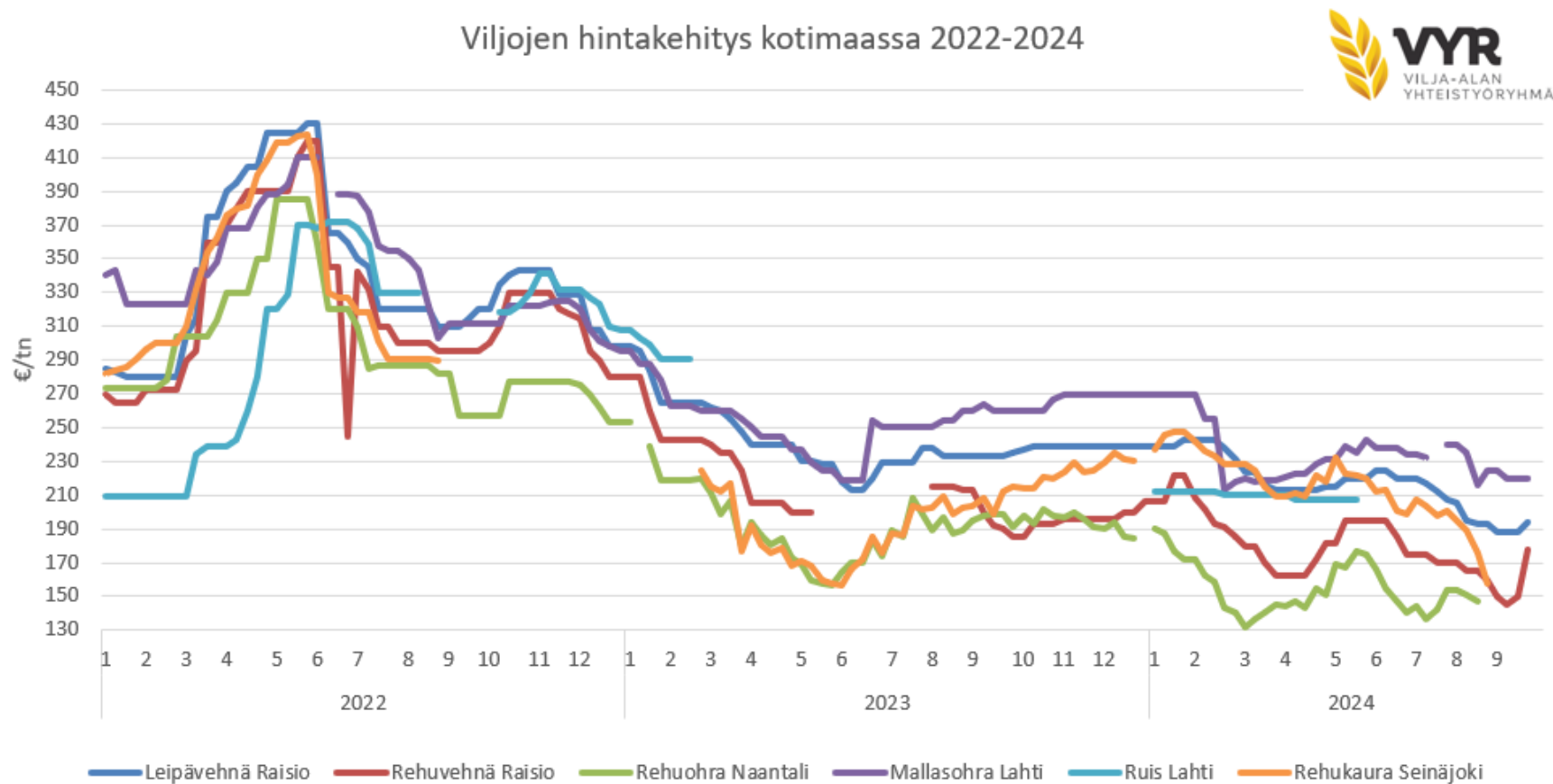
...men det inhemska priset bestäms på basen av efterfrågan och utbud - och vid kraftigt utbud blir priset avsevärt lägre än i övriga Europa

Leipävehnän hintanoteeraus Naantalissa ja NYSE Euronextissä (Matif) sekä BASIS

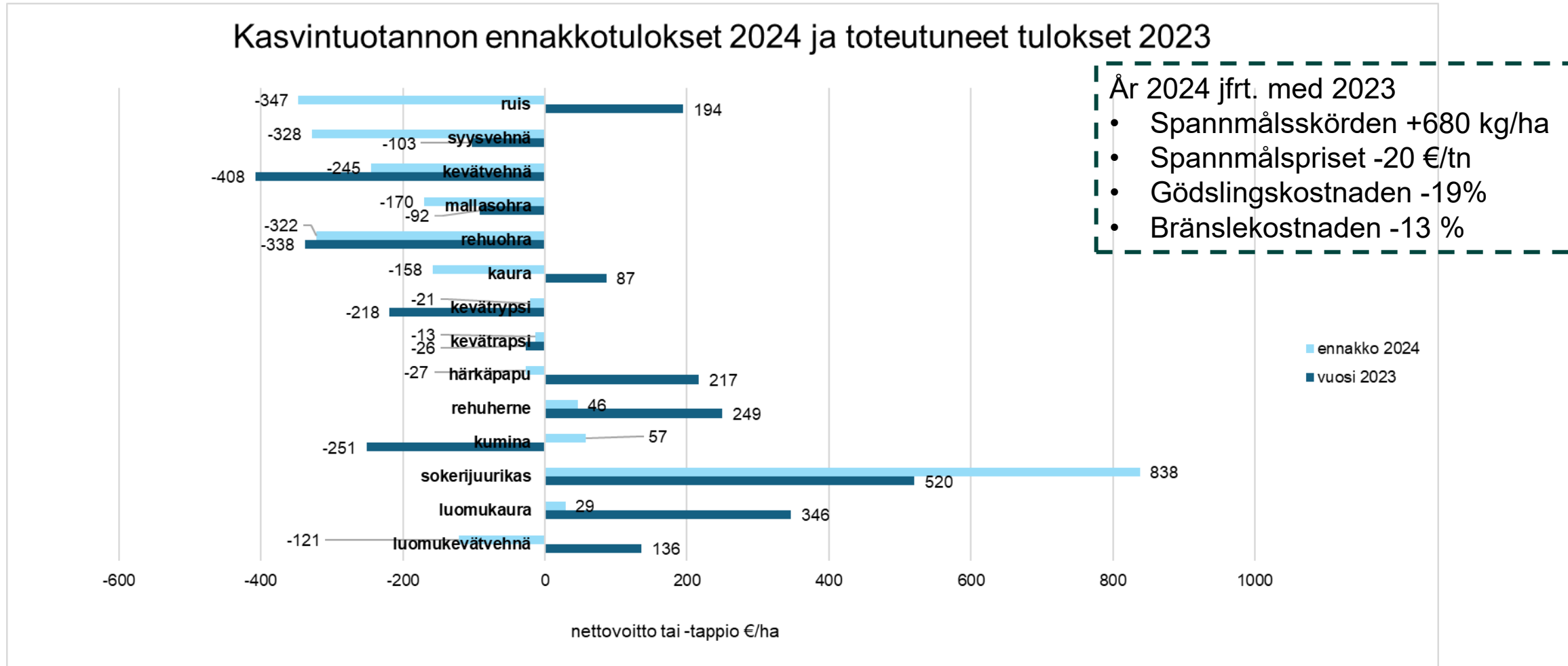
Lähde: Luke ja IGC, päivitetty 26.9.2024

Spannmålens prisutveckling är sjunkande pga. den starka spannmålsbalansen

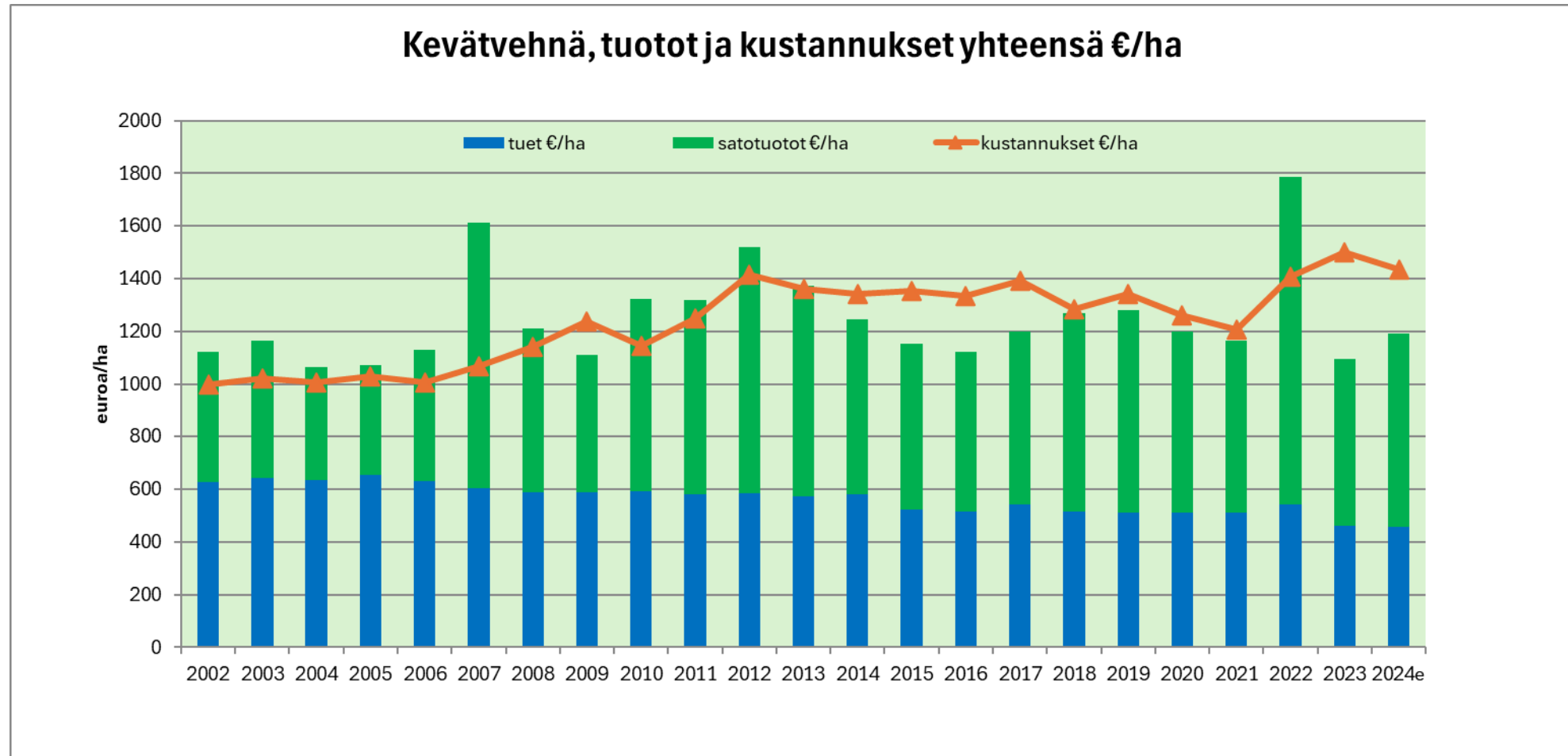
Lähde: Luonnonvarakeskus Viljan hintanoteeraukset Suomessa (e/1 000 kg) päivitetty 2.10.2024

Förhandsresultaten 2024 i förhållande till 2023

Källa: ProAgria Skiftesdatabank

Intäkternas och kostnadernas utveckling 2002-2024e

Källa: ProAgria Skiftesdatabank

***Marknadsläget
och dess inverkan på
odlingsbeslut 2025***

Peters 10 teser för odlingen 2025

1. Ha koll på dina produktionskostnader!
2. Gör upp en marknadsföringsplan!
3. Odlad det som någon vill ha!
4. Odlad det som lönar sig!
5. Om det är något som inte lönar sig - så låt bli!
6. Ifrågasätt allt du gör
7. Gör upp odlingskontrakt
8. Bind priset då det är bra
9. Ställ upp ett pristak för försäljningsbeslut
10. Gråt inte över spilld mjölk

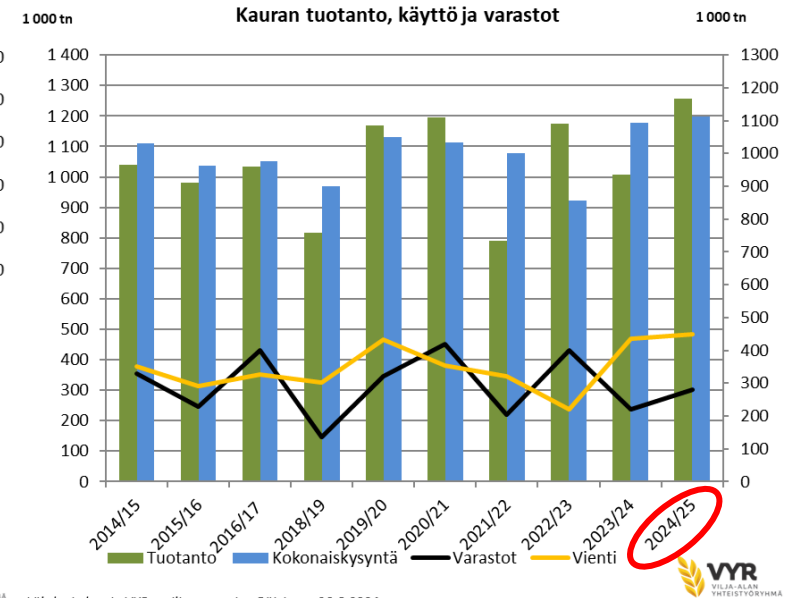
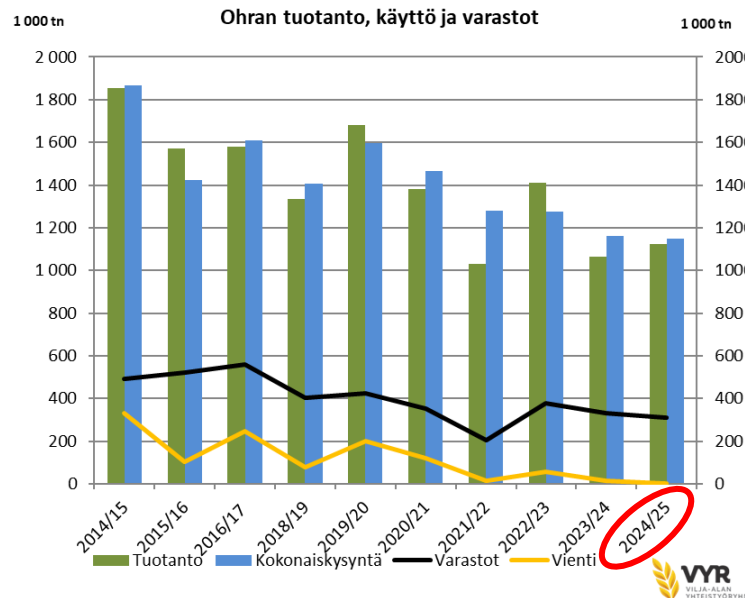
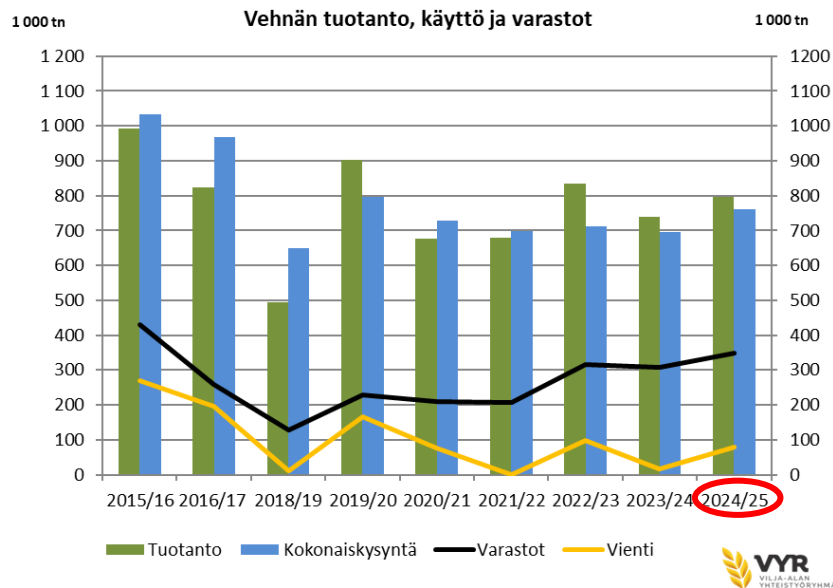
***Goda och
odlingssäkra
skiften för
produktion av
skörd och vilka
man då satsar
på!***

Bör noteras inför odlingen 2025

- **Efterfrågan** som grund för odlingsbelut
 - När skall man göra upp **odlingskontrakt**?
- **Sprida på riskerna** genom olika växtval, olika så- och skördetidpunkter, bearbetningssätt
- **Reservplaner!**
- **Precisering av gödslingen**
- **Ogräs- och sjukdomsproblem kan härstamma från föregående år:**
 - **Invasiva ogräs** observeras speciellt!
 - **rödmögel** toxiner under uppsikt: betning av utsäde, växtföljd
 - **Max antal mjöldrygor** i råg för livsmedelskvalitet sjunker till 0,2 g/kg 1.7.2025 (tidigare 0,5 g/kg)

***Goda och
odlingssäkra
skiften för
produktion av
skörd och vilka
man då satsar
på!***

Den inhemska spannmålsbalansen 2024/25

<https://vyr.fi/markkinatietoa/viljataseet/kotimaa/>

Priskravet på skörden eller skördekravet 2025?

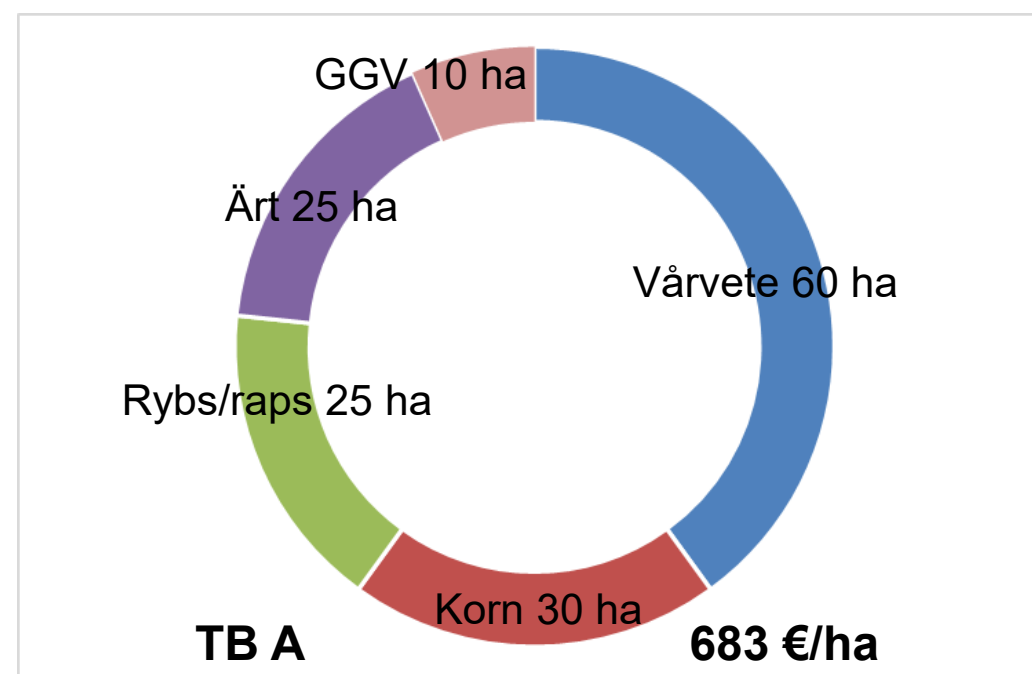
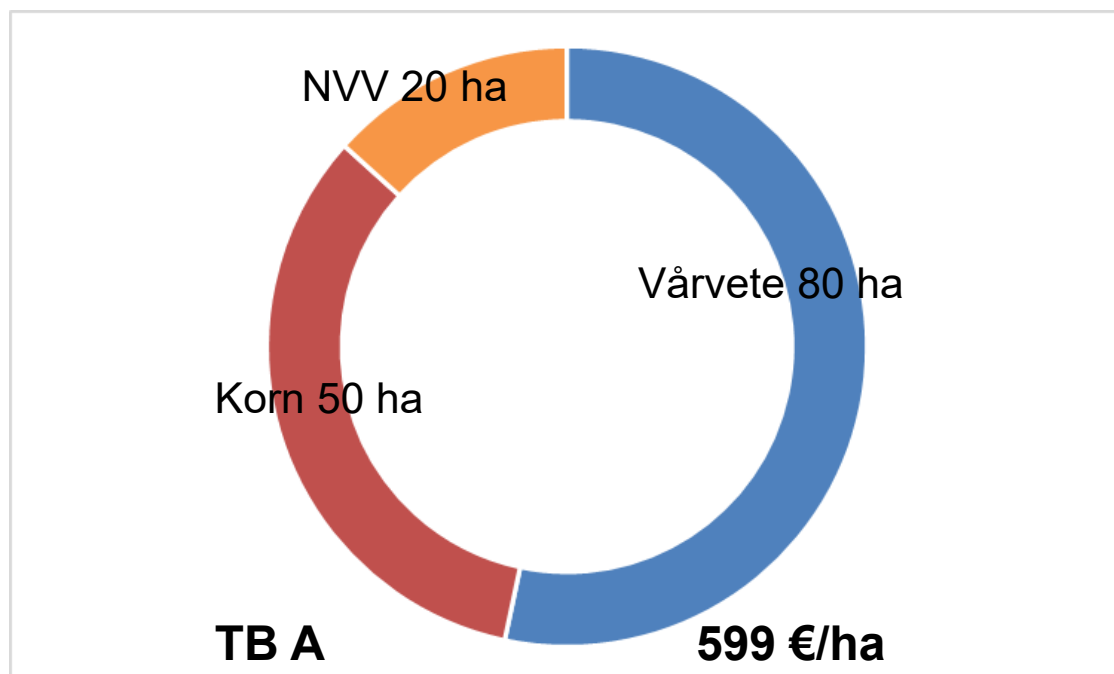
Med gödselpriset
459 €/tn

	Medelskörd kg/ha 2014-2023	Priskrav €/tn	Pris €/t höst 2025	Skördekrav kg/ha
Höstvete	4 300	247	183	5 800
Vårvete, bröd	3 550	274	202	4 800
Råg	3 540	289	194	5 300
Malkorn	3 560	259	210	4 400
Foderkorn	3 560	264	182	5 200
Havre	3 410	262	185	4 800
Rybs	1 220	572	480	1 450
Raps	1 660	456	480	1 600
Bondböna	1 940	328	250	2 500
Ärt	2 480	260	220	2 900

Olje- och baljväxter i växtföljden – exempel 150 ha gård

spannmålsareal till förmån för olje- och baljväxter 30 %

Enligt 2025 års information

NVV= naturvårdsvall
GGV= grön gödselingsvall

Växtföljdens inverkan på ekon.resultat:
+ 12 600 € / gård
+ förfruktsvärden

Stora skillnader i resultat mellan gårdarna och skiftena - **vårvete** åren 2019-2023

	Bästa fjärdedel	Sämsta fjärdedel
Skörd, kg/ha	4 430	3 300
Hemförlovat pris, €/tn	247	204
Rörliga kostnader, €/ha	475	480
Arbetskostnader, €/ha	164	212
Fasta kostnader, €/ha	326	440
av vilka maskinkostnader, €/ha	217	301
Nettovinst eller -förlust, €/ha	311	-339
Nettoproduktionskostnad, €/tn (stöden beaktade som minskande)	177	306

Källa: ProAgria Skiftesdatabank

Stora skillnader i resultat mellan gårdarna och skiftena - havre åren 2019-2023

	Bästa fjärdedel	Sämsta fjärdedel
Skörd, kg/ha	4 590	3 800
Hemförlovat pris, €/tn	229	179
Rörliga kostnader, €/ha	384	395
Arbetskostnade, €/ha	132	188
Fasta kostnader, €/ha	338	547
av vilka maskinkostnader, €/ha	249	376
Nettovinst eller -förlust, €/ha	388	-328
Nettoproduktionskostnad, €/tn (stöden beaktade som minskande)	145	266

Källa: ProAgria Skiftesdatabank

Strategiska förändringar i skiftesanvändningen

- **Osäkra skiften bort från skördeproduktion**
- Minska på spannmålsarealen (100 000–200 000 ha?)
- Högre skördar per hektar
- Frigjorda arealer för att mångsidiga växtföljden, för att förbättra växtskicket, kolinlagring

	Nuläge 2024	Framtid 1		Framtid 2	
Tröskbar spannm. areal, ha	902 700	800 000		700 000	
Medelskörd, kg/ha	3 560	3 560	4 060	4 060	4 560
Prod.totalt, mjrđ. kg	3,21	2,85	3,25	2,84	3,19

Tack! Kiitos!

ProAgria

